

Struikrietzanger in de AW duinen

Eerste veldwaarneming van een zingende voorjaarsvogel in Zuid-Kennemerland!

*Op 30 mei 2020 was ik, zoals wel vaker, reeds bij zonsopgang in de Amsterdamse Waterleidingduinen voor een lange wandeling en om te vogelen. Rond 9 uur hoorde ik vanaf de betonweg aan de zuidwestkant van het Westerkanaal een vogel die me in eerste instantie aan een Bosrietzanger (*Acrocephalus palustris*) deed denken. Maar de vogel zat in een nogal atypisch biotoop voor een Bosrietzanger, er was in de buurt geen vochtige ruigte of riet te bekennen.*

De vogel zong vanuit duindoornstruweel langs de oever van het Westerkanaal. Bovendien klopte de zang niet voor Bosrietzanger: deze klonk wat trager, met opvallende fluittonen. Eigenlijk nog fraaier dan de zang van de Bosrietzanger en ik dacht onmiddellijk aan Struikrietzanger (*Acrocephalus dumetorum*). Voor mij nog een nieuwe soort, maar die week had ik toevallig naar zangopnames geluisterd van een Struik-

rietzanger die op dat moment aanwezig was in de Ooijpolder. Kon niet missen leek me. Snel met de iPhone een eerste geluidsopname gemaakt en deze naar Bird alerts Zuid K'land geappt. Voorzichtigheidshalve eerst maar als Bosrietzanger met een vraagteken. Maar al gauw kwam van meerdere kanten de bevestiging: Struikrietzanger! Vervolgens gewacht op mijn dorpsgenoten Rein Genuit en Joost van der Sluijs,

STRUIKRIETVANGST VRS Van Lennep, 1 juni 2020. Foto: Han Buckx

die waren die ochtend ook in de AWD en konden als eerste aanschuiven.

Ondertussen de vogel een aantal keren gezien, maar vanwege tegenlicht en de afstand was er niet veel meer van te maken dan een grijsbruine acro met een duidelijke, lichte wenkbrauwstreep. Daarom ook geen serieuze pogingen gedaan om de vogel te fotograferen. En hoewel de vogel zich een aantal keren wat verplaatste langs het kanaal of zich een tijdje stil hield, was hij gedurende de hele dag vanwege zijn zang eenvoudig te vinden en is nog door meerdere andere vogelaars waargenomen. Oké, er moest wel een eindje voor gewandeld worden. Gelukkig dat er in de Randstad nog gebieden zijn waar dit nodig voor kan zijn!

De Struikrietzanger broedt ten oosten van ons land, voornamelijk in Rusland. Maar de soort breidt het broedgebied uit naar het westen en broedt inmiddels in de Baltische Staten en Finland. De eerste waarneming van een Struikrietzanger in Nederland was een ringvangst op 26 juni 1990 bij Lelystad. Tot 2020 werden de meeste waarnemingen in het najaar gedaan en betrof het veelal ringvangsten. Zo ook alle 8 waarnemingen (: alle 8 vangsten in het najaar) die tot en met 2019 werden gedaan in het werkgebied van de VWG Zuid-Kennemerland.

De zingende voorjaarsvogel van 30 mei 2020 in de AWD hoorde echter bij de voorhoede van een heuse voorjaarsinflux van Struikrietzangers in Nederland. Tussen 24 mei en 30 juni werden op maar liefst ca. 30 plekken Struikrietzangers (minimaal 31 vogels) ontdekt (Vincent van der Spek & Diederik Kok, DB Actueel). De oorzaak van deze unieke influx moet waarschijnlijk gezocht worden in de weersomstandigheden: in mei/juni 2020 kwam de wind tijdens de doortrekperiode van Struik-

rietzangers veelal uit oostelijke of noord-oostelijke hoek. En dat lijkt voorlopig de meest voor de hand liggende verklaring voor deze spectaculaire influx. De meeste vogels werden gevonden in de kuststreek. De zingende vogel in de AWD van 30 mei was de volgende dag weer gevlogen. Wel was er twee dagen later (1 juni 2020) nog een Struikrietzanger in Zuid-Kennemerland: een ringvangst op VRS Van Lennep (zie foto).

■ *Marc Kolkman*